Ч. 119 Неділя 30 мая (11 червня) 1899. Рік IX

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:

на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(Добрі вигляди, а навіть бодай чи вже не сповнене надії.— Драйфус в дорозі.— Події в Парижи).

З Відня доносять до Pest. Lloyd-а, що всі ознаки промавляють за тим, що залагоджене кризи зближає ся чим раз більше і що рішене наступить вже в суботу, отже нині. Надія на порозуміне на основі предложених президентом мінїстрів проектів оправдує ся щораз більше. Коли доси (до дня 8 с. м.) не прийшло до переговорів межи мінїстрами, то се поясняє ся тою обставиною, що при дотеперішнім станї справи не було доси нїякої причини.

З Відня доносять, що Сель явив ся вчера в палаті мінїстерства справ внутрішних і відбув там довшу конференцию з ґр. Туном. В годину пізнїйше навідав ся ґр. Тун до Селя в угорскім мінїстерстві і там з ним конферував. — У Відни говорять, що компроміс вже заключено. Оба президенти мінїстрів конферували вчера кілька разів з собою, а нині мають приїхати також инші мінїстри угорскі і компроміс буде остаточно довершений. Нині мало вже наступити оголошене того компромісу, але зі сторони угорскої спротивлено ся тому і зажадано, щоби компроміс не оголошувано скорше, аж Сель повідомить о тім угорский парлямент. Декотрі ґазети доносять, що концесиї, які поробив Сель, відносять ся до зміни деяких речинців, підчас коли Австрия згодила ся на головне жадане Угорщини в справі банковій. Кажуть також, що має бути річию певною, що правительство переведе угоду на основі §. 14.

Ще минувшого понедїлка відплила була з Каєн почтова лодка до Чортівского острова, щоби дати Драйфусови знати о ухваленю ревізиї его процесу. Драйфус приняв ту вість, яку єму привезли директор вязниці і комендант маринарскої артилєриї, з великим зворушенем. Єго увільнено зараз з вязниці, а директор вязниці передав его згаданому комендантови, котрий тепер має его стерегти через цїлий час дороги аж до Франциї. Коли він виїхав з Чортівского острова, не знати докладно. Єго перевезено насамперед на т. зв. Королівский остров і звідтам вислав він надану в Каєн депешу до своєї жінки: „Серцем і душею з тобою і дїтьми. Виїзджаю в пятницю і з великою тугою ожидаю хвилї величезного щастя. Обнимаю Вас, Альфред Драйфус". — Драйфус, як звістно, має відбувати подорож на кораблі „Сфакс", котра серед нормальних відносин не повинна би довше трезати як 15 до 16 днів. Корабель „Сфакс" має 234 людий залоги і 24 тяжких пушок.

Зачувати, що напад на президента Любета в Отейль, справа Драйфуса і взагалї всї події в послїдних днів так вплинули на правительство, що оно постановило подати ся до димісиї. Доси однакож нема потверджена тої чутки. — Президент мінїстрів Дюпю нараджував ся вчера з ґубернатором Парижа ґен. Цурлїнден і префектом поліциї, в який би спосіб при завтрішних великих перегонах удержати порядок і спокій, тим більше, що зі сторони робітничої заповіджено велику манїфестацию.— Правительство засуспендувало на чотири недїль тих мерів, що не дозваляли плякатованя вироку трибуналу касацийного, заряджуючого ревізию процесу Драйфуса.

Новинки.

Львів дня 10-го червня 1899.

— **Станиславівскі руско-народні товариства** устроюють в 38-лїтні роковини смерти Тараса Шевченка в четвер дня 15-го червня 1899 в Станиславові в сали товариства ім. Монюшка торжественні вечерницї. Програма: 1. Вступне слово. 2. Невольник, драма Шевченка-Кропивницкого, музика М. Лисенка і О. Людкевича, акт I, II і V, відограє драматичний кружок станиславівского „Бояна". 3. „Гей по горі" М. Вербицкого в переробі Ф. Колесси, відспіває мішаний хор „Бояна". 4. а) Тріо Ц. М. Вебера Ор. 39 і б) Терцет „Замовкли торбани" І. Лаврівского на фортепян, флет і віольончелю, виконають пп. Ш., З. і Ґ. 5. „Урра у бій" Н. Вахнянина відспіває мужеский хор „Бояна". 6. Живий образ. — Початок точно о годині 8-ій вечером. — Цїни місць: Льожа ч. І. і Х. по 5 зр., прочі по 4 зр., фотелї по 1 зр. 20 кр., на бальконі по 1 зр. Крісло першорядне 1 зр., другорядне 80 кр., третьорядне 60 кр. Партер 30 кр., для селян і учеників 20 кр. Ґалерия 15 кр. — Білетів дістати можна в торговли Вп. Стахевича а в день вечерниць вечером при касї. — По вечерницях відбуде ся комерс в сали касина міщаньского. — Вступ на комерс 25 кр., на покрите коштів салї і музики.

— **Товариство руских академиків гірничих „Ватра"** в Пшібрамі видало таку відозву: Товариші Русини, що опускаєте сего року шкільну лавку і хочете посьвятити ся гірництву, зголошуйте ся до нас, як хочете чогось близшого довідати ся, а по приїзді до Пшібраму записуйте ся до товариства руских академиків гірничих „Ватра". Найдете у нас щирих товаришів, що по

---

10)

ВІКТОРИЯ.

Історня одної любови.

(З норвежского — Кнута Гамзуна).

(Дальше).

Каміля почала з Іваном розмавляти. Єї лице було таке ясне і она так щиро на него дивила ся, що він не міг їй оперти ся, говорив з нею, відповідав на єї питаня і сьміяв ся. Де він тепер був? В огороді? То не правда, она глядала его в огороді і не могла найти. О, в огороді єго не було.

— Чи він був в огороді, Вікторие? — питає.

Викторня відповідає:

— Нї, я его не бачила.

Поручник кидає на неї гнївний погляд і аби остерегти суджену, кричить непотрібно на цїлу комнату до сусїда-дїдича:

— Ви казали, що возьмете мене до себе на польоване, правда?

— Очевидно — відповідає дїдич. — Дуже буду радий.

Поручник дивить ся на Вікторию. Она не говорить нїчого і сидить як і перше, не здержує его від польованя у сусїда. Оттове лице хмарить ся чим раз більше, він нервовим рухом торгає вусп.

Каміля знов питає о щось Вікторию.

Але тепер зриває ся нараз поручник і каже до дїдича:

— Добре, то я зараз нині вечером іду з вами.

По тих словах виходить з комнати.

Дїдич і ще кількох инших панів ідуть за ним.

Настає коротка перерва.

Нараз отвирають ся двері і поручник знов входить. Він в найбільшім розъяреню.

— Чи ти що забув? — питає Викторня і підносить ся.

Він кілька разів притупує коло дверий, немов би не міг спокійно устояти; і іде просто до Івана та переходячи попри него штовхає его рукою. Відтак біжить назад до дверий і знов починає там підскакувати.

— Стережіть ся, чоловіче! Ви ударили мене в око — відозвав ся Іван і глухо засьміяв ся.

— Милите ся — відповів поручник. — Я ударив вас в лице. Розумієте? Чи розумієте то?

Іван виймив хустину, обтер око і сказав:

— Ви здаєть ся не мали того наміру. Атже знаєте, що я можу вас в двоє зігнути і сховати до кишенї.

В тій хвили він підняв ся.

Але поручник отворив чим скорше двері і вийшов.

— І мав такий намір, мав! Чуєте? Я умисно то зробив, скотино!

І з тріскотом замкнув за собою двері.

Іван знов сїв.

Викторня стояла все ще на середині комнати. Она дивила ся на него і поблїдла.

— Він вас ударив? — спитала Каміля остовпіла від зачудованя.

— Нехотячи. Ударив в око. Подивіть ся.

— Ах, Боже! Оно цїлком червоне, кровію зайшло. Нї, не тріть, я зараз приложу вам води. Ваша хустина така груба, сховайте єї назад; я возьму свою. Чи чув хто таке, так ударити в око!

І Викторня подавала свою хустину. Она не говорила нїчого, лиш єї уста дрожали. Відтак пішла поволи до склянних дверий і відвернувши ся від комнати, дивила ся через вікно. Свою хустину подерла на дрібні кусники. Кілька хвиль пізнїйше отворила двері і тихо та мовчки вийшла з комнати.

IX.

Весело і свобідно ішла Каміля до млина. Була сама. Увійшла просто до малої комнатки і сказала усьміхаючи ся:

— Даруйте, що я не запукала. Млинівка так тут гудить, що менї здавало ся, що то нїчого не поможе.

Она оглянула ся і скликнула:

— Нї, як тут хороше, як мило! А деж Іван. Я єго знаю. Як з его оком?

братньому будуть Вам помагати, найдете гарну бібліотеку з численними фаховими книжками, часописи свої, німецкі і заграничні, зарезервоване мешкане і т. д. До того у нас можна досить дешево удержати ся, бо і 25 зр. вистарчать цілковито. Тож не лякайте ся чужини і прибувайте громадно. а поки що зголошуйте ся по інформациї під адресою: „Verein Vatra, Pribram, Böhmen“. На час ферий подамо пізнїйше адресу одного з товаришів. Щасть Боже! Пшібрам, дня 7-го червня 1899. За Виділ: *Володимир Дутка*, голова. *Р. Могильницкий*, касир.

— **З руского театру.** Дальший репертуар в Борщеві: Ві второк 13 н. ст. червня „Баби“ комедия в 4 актах З. Пшибильского, в перекладї Т. Ґембицкого; в четвер 15-го на дохід „Народного Дому“ в Борщеві „Пролог“ В. Матюка (твір музичний), відтак „Вихованець“ народний образ зі співами в 3 актах, а закінчать „Вечерниці“ Ніщиньского; в суботу 17-го „Ямарі“ (оберштайґер) оперета в 3 діях Целлера (по раз перший на рускій сцені); в недїлю 18-го „Сербин“ образ із запорожского житя Козаків в 5 актах Карпенка Карого; в понедїлок 19-го представлене для селян (вступ 10 кр.) „Наталка Полтавка“; ві второк 20-го „Честь“ комедия в 4 дїях Судермана; в четвер 22-го на добродїйні цїли „Привіт“ Копка, відтак „Заручини по смерти“ комедия в 2 актах і „Він не заздрісний“ в 1 акті, дальше дует з „Ямарів“ і „Завіщане“; в суботу 24-го „Барон циганьский“ оперета Штравса, а в недїлю 25-го „Чумак“ комедия в 4 актах Карпенка-Карого.

— **Страшна пригода.** З Станиславова пишуть: Вчера о 3-ій годинї в полудне дав ся чути від Рибячої площі коло ринку сильний гук, немов від пушочного вистрілу. Була то експльозия ґраната і мала страшні наслідки. — В міскім будинку, де містять ся ятки, есть також магазин старого зелїза, власність спадкоємців по померлім недавно Якові Мандаю. Дїти хотячи подїлити ся спадщиною по вітци, постановили продати всї запаси старого зелїза. Два вози, при котрих були фірмани Самуїл Мішель, Авраам Ерлїх і їх помічник Олекса Конкан, мали забрати товар на зелїзницю. Зелїзо з магазину викидано, важено і кладено на вози. На перший віз кинено вже часть зелїза. В хвили, коли відважену часть зелїза знов кинено на той віз, роздав ся гук страшної експльозиї ґраната, що не знати, яким способом попав між старе зелїзо. Очам прибувших на місце пригоди представив ся страшний вид. Перед возом, коло дверий магазину лежав на земли Олекса Канкан. Кров оприскала віз, одїж на грудях тїла, руки і лице мав закровавлені і осмалені. З противної сторони, держачи ся ще на ногах, стояв Авраам Ерлїх з раменем потрощеним і облитим кровію, коло него Шмуль Мішель, закриваючи лице і очи закровавленими руками. Крім тих тяжко ранених, покалїчений ще Іцко Шарфер і Шльома Тішлер 11-лїтний син кравця, що в хвили вибуху переходив попри склад зелїза. Тяжко ранених перевезено зараз до шпиталю. Олекса Канкан страшенно поранений. Крізь отверту рану видко олегочну. Дихає тяжко, при чім добуває ся з его грудий свист. Лежить спокійно, притомний і зносить муки з великою терпеливостию. З груди винято єму куснік ребра і містка. З рани в череві добуто відломок ґраната. Ерлїхови відтято зараз праву руку. Цїле лице мав опалене. Найлекше раненний третий з них Мішель, що має очи осмалені і покалїчені руки. Вибух ґраната був такий сильний, що відломки его вивертїли в віддаленім о двайцять кроків мурі окружного суду отвори, глубокі на 7—10 центиметрів.

— **Ц. к. Дирекция зелїзниць державних** оповіщує: Заведене руху особового при товарових поїздах поспішних Ч. 3163 і 3166 на шляху Ворохта-Керешмезе (Ясїнь). При поїздах товарових поспішних Ч. 3163 і 3166, котрі мають у Ворохтї безпосередне получене з поїздами сезоновими Ч. 3115 і 3116, переходячими від 1 червня до 15 вересня між Станиславовом а Ворохтою, заведено рух особовий на шляху Ворохта-Керешмезе також на час від 1 червня до 15 вересня с. р. включно. Час відїзду тих поїздів з поодиноких стаций подано осібним оповіщенем.

— **Цікаві перегони** устроїв перед кількома днями якийсь комітет в новойоркскім парку. Участниками перегонів були: „Сід“, слонь, найбільший, якого можна було винайти, на котрім їхав его дозорець, біцикль, електричний самохід, шестилїтний кінь і довговолосий арабский верблюд. Надійшла хвиля розпочинати перегони. По короткім передвступнім ґальопі заряджено, що верблюд і слонь мали розпочинати перегони; за ними в коротких відступах пустили ся: самохід, кінь і біцикль. Такий порядок установлено длятого, що верблюд полошив ся перед самоходом і що кінь не міг дивити ся на верблюда, а слонь мав велику охоту потоптати ногами циклїста. Слонь і верблюд побігли перші, відтак виїхав самохід і уїхав вже $^1/_8$ часть англїйскої милї, коли за ним пустив ся кінь а вкінци циклїст. По короткім часї всї зрівнали ся, а вислїд перегонів був такий, що перший прибіг до мети слонь, другий циклїст, відтак самохід, верблюд а послїдний кінь. Публика слїдила перегони з великим занятєм.

— **Померли:** В Галичи др. Адольф Зомбецкий, адвокат, в 38-ім роцї житя; — у Львові Емілія Тхоржницка, мати президента висшого суду кравого, в четвер дня 9 с. м., в 78-ім роцї житя.

Господарство, промисл, торговля, ґіґієна і виховане.

Добрі ради.

— Ржа, снїть і головня на збіжу можуть наробити богато шкоди, а трудно їх позбути ся, бо они кидають ся не лиш на збіжу але й на всїляких инших ростинах именно же на травах. Ржа або ржина есть то рід грибків, званих загально снїтицями, а пізнати еї по тім, що там, де она кине ся, роблять ся на соломі червонаво-жовтаві плямки подібні до ржі. В який спосіб ширить ся тота ржа, годї докладно знати. До недавна був погляд, що она розвиває ся насамперед на инших ростинах, на всїляких травах, на листках кислича або берберису і т. п., а відтак переносить еї вітер на збіже. Після новійших дослїдів одного шведского ученого, зародки ржі знаходять ся вже в первици (плямі) ростин. В такім случаю очевидно трудно би еї винищити; але все таки не завадить нищити всїлякі буряни і трави, на котрих она кидає ся а передовсїм уважати на то, щоби близько поля, по межах не росли корчі кислича (берберису). До снїтиць належить також снїть збіжева, котра кидає ся на пшеници, ячмени і вівсї і шкодить не так пшеници як ячменеви і вівсови. Але снїть збіжева не так ще шкідлива як головня, бо таму ще перед жнивом вітер рознесе, а ся лишає ся на зерні. Щоби забезпечити збіже именно жито і пшеницю від снїти і головнї, треба зерно перед сїянем мочити в розпущенім синїм камени (на 100 лїтрів води дає ся пів кільо синого каменя) через 16 до 18 годин. Опісля спускає ся воду а наливає ся вапнянної води (на 100 кільо зерна розпускає ся 6 кільо паленого вапна в 110 лїтрах води) і мочить ся зерно через 5 мінут, вапно спускає ся а зерно сушить ся і лагодить ся до сїяня.

— Свинї а спека. Наші люди звичайно гадають, що свиня не любить чистоти, бо она все шукає болота і гною. Ну, шукає, бо мусить, радить собі як може. Свиня любить так само чистоту як і кожде инше звіря. Особливо же підчас спеки любить напити ся чистої води. Длятого треба свиням підчас спеки наливати завсїгди до корита чистої води, годувати їх більше холодною зеленою пашею і призначити для них де місце в холодку. щоби там могли лежати собі на вогкій земли. Особливо коло расових свиний треба дуже чисто ходити і корита та цебрики, в котрих дає

Їй подали крісло і она сїла.

Івана приликали з млина. Его око було запухле і набігле кровію.

— Я прийшла сама — відозвала ся до него Каміля — така охота мене зібрала іти сюди. Мусите заєдно прикладати зимні оклади на око.

— Не треба — відповів Іван. — Нї, спасибі вам, що тут прийшли? Хочете оглянути млин? Дякую вам, що ви прийшли.

Вхопив свою матір під руку і представив еї:

— То моя мати.

Зійшли на долину до млина. Старий мельник здоймив з пошаною шапку і щось сказав. Каміля не розуміла того, але усьміхнула ся і сказала навгад:

— Дякую! О, я хотїла би дуже радо бачити.

Стукіт і гук лякали еї, она держала Івана за руку і дивила ся широко отвертими очима на обох мужчин, чи не будуть що говорити. Виглядала немов би була глуха. Тілько колїс і цїле устроєне млина дивувало еї, она смїяла ся, торгала забуваючись Івана за руку і показувала на всї боки. Млин застановлено і знов пущено, аби могла бачити.

Ще добру хвилю, коли вже вийшли з млина, говорила незвичайно голосно, немов би той стукіт сидїв їй все ще в ушах.

Іван проводив еї в дорозї до замку.

— Чи ви можете поняти, як він міг відважити ся ударити вас в око? — спитала. — Але відтак щез чим скорше; поїхав з дїдичем на лови. То була страшно прикра істория. Вікторія не спала цїлу ніч.

— То най собі тої ночи відоспить — відповів. — Колиж ви гадаєте вертати до дому?

— Завтра. А ви коли приїдете до міста?

— В осени. Чи буду міг бачити ся з вами нинї по полудни?

— Чому нї, прийдїть! Ви менї раз оповідали о якійсь вашій печері; мусите менї показати еї.

— Прийду і возьму вас з собою — відповів.

Коли вернув до дому, сидїв довго в глубокій задумі на камени. В нім ворушила ся тепла, щаслива гадка....

* * *

По полудни пішов до замку, задержав ся на подвіри і дав знати Камілї. Коли там стояв і ждав, показала ся на хвильку у вікнї першого поверха Вікторія; подивила ся на него, відвернула ся і зникла в комнатї.

Каміля зійшла на долину, він попровадив еї до ґранїтного лому і до печери. Чув себе незвичайно спокійним і щасливим. Молода дївчина мала на него благодатний вплив, еї живі, веселі розмови розворушували і оживляли его. Нинї був він в добрім настрою....

— Я пригадую собі, Каміля, що ви подарували менї раз штилет. Він мав срібну оправу. Я зложив его разом з иншими річами до скринки, бо не мав з ним що робити.

— Ну, а щож з ним стало ся?

— Я его пізнїйше згубив.

— Ах, шкода. Але може я роздобуду для вас такий самий другий? Спробую.

Вертали домів.

— А пригадуєте собі той тяжкий медалїон, що ви менї дарували? Він був грубий і цїлий золотий та стояв на підставцї. Ви там вписали кілька слів.

— О, пригадую собі.

— Тамтого року за границею подарував я той медалїон.

— Нї, справдї? Ви справдї подарували! І длячого?

— Один молодий товариш дістав его від мене на память. То був Росиянин. Він мало на колїна не упав, так менї дякував.

— Чи так ним утїшив ся? Ах Боже, уявляю собі як він мусїв тїшити ся, коли вам так дякував. Я вам дам другий медалїон, але мусите его вже задержати для себе.

Вийшли на дорогу, що лежала між млином а замком.

Іван задержав ся і сказав:

— Тут коло того корча менї раз щось приключило ся. Раз вечером ішов я туди, як то нераз робив, а тодї було лїто і красна погода. Я положив ся за корч і почав думку думати. Нараз надійшло тою дорогою двоє людий. Дама задержала ся. Еї товариш питає: „Чого стоїте?“ А коли не одержав відповіди, питає ще раз: „Чи вам що бракує? — „Нї“ — відповідає она — але не дивіть ся так на „мене“. — „Я лиш поглянув на вас“ — каже він. — А она відповідає: „Так, я добре знаю, що ви мене любите, але тато не хоче позволити, розумієте? То неможливе. А він шепче: „Так, то неможливе!“ — Тодї каже она: „Які ваші руки широкі; страшенно широкі“. І в тій хвили хапає его за руку.

— А що дальше було? — питає Каміля по хвили.

ся їсти, добре очищувати. Свині тогди певно тим скорше будуть правити ся.

Всячина господарска.

— Як робити всїлякі байци до крашеня (I.) Що значить байцувати, розповіли ми на сім місци вже в ч. 108 „Народ. Часоп.“ з дня 16 (28) мая с. р.; тут скажемо тепер як робить ся всїлякі байци: 1) Галунові байци. Щоби забайцувати вовну до крашеня, бере ся на 1 лїтру води 8 ґр. т. зв. сконцентрованого галуну і 7 ґр. винного каменя і в тім варить ся вовну через пів години в той спосіб, що підогріває ся байцу поволи через півтора години, аж тогди зачне кипіти. Сконцентрований галун, званий з німецка алюмінїюм сульфат, єсть то сїркокисла глинка — рід штучно вирабляного галуну, котрий появляє ся в торговли в видї чотирогранних білих табличок. Він має в собі около 15 процент глинки, котра підчас того, коли вовна в тій байци варить ся, входить в волос і відтак ловить краску і держить єї. По завареню вовни в байци треба єї виполокати в мягкій водї а відтак красити. — Щоби забайцувати бавовну, бере ся 200 ґр. сконцентрованого галуну, розпускає ся в одній лїтрі води і додає ся одно- або двовуглекислої соди (по просту сказавши: соди). В тім розпуску мочить ся бавовну, викручує ся, сушить ся при малій теплотї, а відтак розпускає ся 50 ґр. амоняку або 10 ґр. мила в 1 лїтрі води і в тій мішанинї полоче ся, тягає ся то сюди то туди бавовнянну пряжу абу матерню. До повисшої байци треба додавати соди після потреби, значить ся, треба самому випрактикувати, кілько потреба соди, щоби байца була відповідна. Розуміє ся також, що чим більше материялу до байцованя, тим більше треба лїтрів води а відповідно до того і других частий байци. Хто хоче вивучити ся байцувати і красити, нехай насамперед робить все на маленькі розміри і до байци уживає галуну, соди або вапна.

— Смажінка з суниць (конфітури). Суниці до смаженя вибирає ся що найкрасші і найбільші але не переспілі. На пів кільо таких суниць робить ся сирун з одного кіля цукру (можна взяти лиш три чверти, але чим густїйший сируп, тим лїпше держить ся смажінка; розуміє ся, що знов за густий сируп також недобрий). Цукор треба порубати на дрібні кусні, вложити до камінної ринки і наляти після скількости цукру півтора або дві малі склянки води. Коли сируп заварить ся, треба єго добре вишумувати а коли добре згусне, вкинути суниці і заварити три рази на слабім огни, відсуваючи за кождий раз на бік і шумуючи добре. Відтак досмажує ся ще раз на вільнім огни через чверть години, щоби заєдно і рівно смажили ся. Чи суниці вже усмажені, пробує ся так: бере ся на студений ніж каплю сирупу і пускає ся з гори; коли капля спадає поволи і гусне, суниці усмажені; їх складає ся в слоїй, обовязує міхуром або перґаміновим папером і держить ся в сухім місци.

— Сок з суниць, знаменитий, котрий навіть в надпочатих фляшках дасть ся довго держати, робить ся в той спосіб, що на 2 кільо суниць бере ся півтора кільо цукру, і робить ся сируп. Сьвіжо назбирані суниці сипле ся потрошки у воду, щоби полокали ся і виймає ся ситцевою ложкою або всї від разу сполокані виливає ся на сито, щоби на нім вода з них стекла. Відтак сипле ся їх до сирупу і ставить ся на кухни на кілька годин, щоби в теплім сок пустили, але не варить ся. Опісля сціджує ся чистий сок і варить ся через кілька мінут та шумує ся, а опісля коли простигне, зливає ся в чисті, сухі фляшки, закорковує ся і лякує ся та пряче ся в холодне місце.

— Сушена молода фасолька на зиму. Молоденькі стручки т. зв. шпараґової фасолї зриває ся разом з хвостиками і хвостики проколює ся голкою та в той спосіб насилює ся неполокані стручки на нитку; так насиляну фасольку розвішує ся в продувнім, сухім місци, де нема пороху і розсуває ся стручки, щоби один другого не дотулювали ся. Коли фасолька висхне, пряче ся єї в полотнянних мішочках в сухім місци. В зимі перед варенем треба фасольку на ніч намочити у водї а буде зварена, така, як би молода.

— Як прятати мясо в лїтї, щоби довго не псувало ся. Сире мясо кладе ся в поливану миску або в поливаний горнець наливає ся кипятком так, щоби вода єго зовсїм вкрила а на то наливає ся трохи оливи. Олива розійде ся по водї і не допустить воздуха до мяся, а оно буде тогди довго держати ся.

— Помаранчевий лїкер. Шість помаранч наколює ся іглою в ріжних місцях, вкладає ся до камінного горшка, наливає ся на 2½ лїтри доброї, міцної горівки і лишає ся так на 4 недїлї, щоби помаранчі добре вимокли. Опісля заварює ся 75 дека цукру на сируп додає ся єго до горівки, фільтрує ся і зливає ся до фляшок.

Переписка господарска.

Читальник в П.: За міру до міряня росту або висоти коня уживано давнїйше довготу голови або часть тої довготи, в декотрих краях також ширину долонї. Длятого то говорено, що кінь високий на тілько а тілько мір, або н. пр. кінь „шіснайцятої міри“. Розуміє ся, що таке міряне не могло бути докладне, бо преці голова голові а долоня долони не рівна. Коли ширину долонї приймемо пересїчно на 10 центиметрів велику, то в повисшім примірі кінь шіснайцятої міри буде мати 1 метер 60 центиметрів висоти. До міряня уживано давнїйше подїленої на мірки тасемки. Нинї і коня так як рекрута ставлять під метричну міру. Ріст коня мірить ся від землї до найвисшої точки клуба. До міряня уживає ся або відповідно зробленої палиці, з котрої дає ся висувати подїлена міра з поперечною штабкою, або просто подїленої на центиметри лати, по котрій дає ся пересувати другий поперечний кусень лати: лату ставить ся коло коня на землю сторцом, а поперечку спускає ся на клуб коня і дивить ся, на якій мірі стає другий єї конець на латї. Малий коник буде мати 1 м. 35 цент., великий 1 м. 72 цент. і т. д.

Р. Ч. Х.: Як би то була чисто фахова ґазета господарска, котру читають самі господарі і старші люди, то ми би Вам пояснили, а так годї.

Вісти господарскі, промислові і торговельні.

— Причина зарази на раки. Професор Гофер мав в Монахові на зборах годівельників відчит о заразі на раки, в котрім доказував, що та зараза ширить ся щораз більше і незадовго готово ще не стати раків. Причиною того єсть, що всїлякі відпадки з фабрик і т. п. занечищують воду. Вода чистить ся опісля сама в той спосіб, що в нїй робить ся множество бактерий (грибків), котрі знов суть ракам дуже шкідливі. В виду того повинні господарі по селах де лиш можуть займати ся годівлею раків.

Цїна збіжа: Відень 8 червня: Пшениця 9.00—10.25; жито 7.60—8.00; ячмінь 6.70—9.00; овес 5.80—6.90. — Тернопіль 3 червня: пшениця 8.35—8.40; жито 6.25—6.35; ячмінь 5.20—5.40; овес 5.30—5.40; кукуруза (стара) 0.00—0.00; гречка 6.40—6.50. — Чернівцї 5 червня: Пшениця 8.60—8.80; жито 6.65—6.75; ячмінь (броварний) 0.00—0.00; овес 5.30—5.40; ріпак 00.00—00.00; кукуруза 4.50—4.60; клин 19.00—20.00 зр.

Цїна телят, безрог і овець на заріз: На торг до Відня привезено дня 8 червня 4035 штук телят, 1967 штук живих а 1265 штук патрошених безрог, 219 штук патрошених овець і 321 штук ягнят. Плачено за телята живі по 30 до 36 кр., середні по 38 до 46 кр.; найлїпші по 48 до 52 кр. Патрошені телята по 40 до 62 кр. Патрошені тяжкі свинї 48 до 52 кр., молоді по 40 до 48 кр.; патрошені вівцї по 34 до 44 кр. за кільо ягнята по 4 до 12 зр. за пару.

— Не знаю — відповідає Іван.

— А щож она хотїла з єго руками?

— Може їй так дуже подобали ся. Або... Ах, я розумію. Она єго тодї може любила.

— Каміля — каже відтак Іван — як би я вас дуже любив і кілька лїт почекав — я лиш питаю. — Одним словом я вас не варт; але гадаєте, що ви могли би бути колись моєю, коли би я вас попросив о то за рік або за два?

Каміля нараз почервонїла і змішала ся; не знав як стояти і затирає руки. Він обіймає єї і питає:

— Гадаєте; що то було би можливе?

— Так — відповідає она і тулить ся до єго грудий.

* * *

На другий день відводить він єї до пристани. Цїлує єї малі руки з дитинною невинностию і повний вдячности та утїхи.

Вікторія не прийшла.

— Чому тебе нїхто не проводить?

Каміля оповідає з страхом в очах, що в замку страшні річи дїють ся. Нинї рано прийшла телеґрама, дідич поблід, сенатор і сенаторова в розпуцї — Отта застрілили вчера на полюваню.

Іван вхопив Камілю за руку.

— Умер? Поручник?

— Умер. Єго тїло везуть сюди. То страшне!

Ішли дальше і кожде думало свою думку. Аж люди на містку, корабель, голос команди обудили їх. Каміля засоромлена подала єму руку, він поцїлував єї і сказав:

— Справдї я не варт тебе, цїлком нї. Але буду тобі оказувати тілько любви, скілько лиш зможу, коли схочеш бути моєю.

— Хочу бути твоєю. Я все того бажала, від коли тебе знаю.

— Я за кілька днів приїду. За тиждень побачимо ся.

Она дістала ся на поклад. Він махав до неї хустиною так довго, доки єї було видко. Коли обернув ся, аби іти до дому, стояла за ним Вікторія. І она махала хустиною на прощанє Камілї.

— Я трохи запізнила ся — сказала.

Він не відповідав нїчого. Бо й щож мав говорити? Потїшати єї по втратї судженого чи желати їй щастя? Єї голос був такий беззвучний, зломаний, єї лице так змінило ся — що на перший погляд видко було, що она богато пережила.

* * *

Люди зійшли з містка.

— Ваше око ще червоне — сказала до него і пустила ся іти поруч з ним. Але він задержав ся. Она оглянула ся і коли то побачила, обернула ся нагле і приступила до него:

— Отто умер — сказала остро а єї очи горіли. — Ви не кажете нї слова, такі ви горді. Він був стотисяч разів лїпший як ви, чуєте? А знаєте, як він умер? Застрілили єго. Цїла єго голова розірвана на дрібні кусники, цїла та мала, дурна голова. Він був сто тисяч разів....

Тут в голос розплакала ся і пустила ся бігцем до дому. (Дальше буде).

ТЕЛЕҐРАМИ.

Будапешт 10 червня. Тутешна праса майже однодушно доказує, що знайшла ся дорога залагодженя кризи угодової. На разї скликанє австрийского парляменту не єсть намірене.

Париж 10 червня. Палата карна ухвалила випустити Пікарта провізорично на волю. Пікарт вийшовши з вязницї виїхав зараз до Віль де Вре. Маніфестаций не було ніяких.

Льондон 10 червня. Переговори межи анґлїйским повномочником Мільнером а президентом Трансвалю, які вели ся в Блюмфонтайн, не довели до нїчого. Праса анґлїйска доказує, що Анґлії не позістає тепер нїчого як лиш силою побороти трудности.

Софія 10 червня. Підчас засїданя собрания впав пос. Різов, котрого вибір уневажнено, до салї і викликав велику авантуру, серед котрої прийшло до бійки послів з поліциянами

За редакцию відповідає: Адам Креховецький

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).